

UUDEN SEELANNIN KASVILLISUUS

I. Vieraslajit

A. Villiintyneet

1. buddleija
2. sinisarja
3. ruostekukka
4. soihtulilja

B. Maorien tuomat hyötykasvit

5. bataatti

C. Metsätalous

6. douglaskuusi P-Amerikasta
7. kalifornian mänty = radiatus-mänty: 90% metsäteollisuuden käyttämästä puusta
8. jättiläispunapuu = Sequoiadendron giganteum puistoissa ja istutuksissa
9. poppelit
 - mm tuulensuojapuustona pelloilla

II. Kotoperäiset kasvit

A. Havupuut – Podocarpaceae = podokarpuskasvit

1. rimu = Dacrydium cupressium = maorinpodokarpus = maorinpihkatippio
 - viileänlauhkeissa sademetsissä ja vuoristoissa
 - kasvaa jopa 50-60 m korkeaksi ja 800-900 v vanhaksi
 - käpy muistuttaa hedelmää (mehevä siemenpohjus); kakapo-linnun lisääntymissykli yhdistyy puun käpytuotantokliiniin
2. kahikatea = Dactyloctenium aegyptium
3. ?

B. Saniaispuu = Dicsonia squarrosa – Uuden Seelannin puusaniainen = wheki

C. Nikau-palmu = Rhopalostylis sapida

- maailman eteläisin palmulaji
- endeeminen
- rannikko- ja alankometsissä
- maorien hyötykasvi: kukkaryppäät ja tuoreet versot ravinnoksi, lehdet katteeksi ja matoiksi, kuidut punontaan

D. Kaalipuu = Cordyline australis = ti kouka (Asparagaceae)

- endeeminen
- pioneerikasvi
- jopa 20 m korkea
- viihtyy mm metsän ja suon reunassa ja jokivarsilla

- maorien hyötykasvi: ravinto (versot, juurimukulat), lääke ja kuitu (sitkeää, mm kalastusvälineisiin)
- käytetään mm Britanniassa koristepuuna: ”Torbay palm”, ”Cornish palm”. Yksi viljelyvariantti verililjapuu!

E. Lehtipuut

1. tawa = *Belshmiedia tawa* (Lauraceae)
 - ks taulu
2. Etelänpyökki (Notofagaceae)
 - Gondwana-mantereen jäljiltä heimon levinneisyysalue eteläisellä pallonpuoliskolla
 - a) punapyökki – taulu
 - b) hopeapyökki
 - c) mustapyökki
3. kotukutuku = *Fuxia excorticata* = puufuksia (verenpisara) – taulu
 - suurin verenpisaralaji, max 15 m korkea
 - viihtyy jokivarsilla, varjossa
 - pudottaa lehtensä
 - kuori hilseilee lastuina
 - marjat meheviä, kelpaavat ihmisravinnoksi
 - opossumien suosiossa, syövät puut paljaaksi > kuivuminen kuoliaaksi
4. orihou = mountain five-finger (Araliaceae) – taulu
5. petete = 7-finger (*Scheffleria digitata*)
6. kowhai = *Sophora microphylla* (Fabaceae)
 - ikivihreä
 - täynnä keltaisia kukkia ”keväällä”
7. manuka = *Leptospermum scoparium* = teepuu – taulu
8. kanuka
9. pohutukawa = *Metrosideros excelsa* = maori christmas tree = maorihehkupuu
 - upeat, punaiset kukinnot joulu-tammikuussa
 - monirunkoinen, max 20 m korkea
 - alun perin Pohjoissaaren länsirannikon kalliojyrkänteillä
 - alkuperäiset metsiköt lähes tuhottu
 - suosittu koristekasvi
10. kakanokka = *Cianthus punicus*

F. Saniaiset

Blechnum discolor = piupiu

Polystichum sp. = härkylät

Leptopteris sp. – roikkuvia saniaisia

G. Kukkakasvit

1. panakenake = *Pratia angulata*
 - mattomainen kasvusto hämärässä, kosteassa metsän pohjalla
 - pienet, valkoiset kukat
2. taramea = *Aciphylla aurea* = kultainen keihäsruoho (Apiaceae = Umbelliferae)
 - kovat, terävät, keihäsmäiset lehdet
 - heinäarolla
 - kestää kuivuutta
3. *Hebe tetragona* – taulu
4. *Hebe* sp. – *Veronica* sp. = pensastädyke
5. Harakeke = New Zealand flax (Uuden Seelannin pellava) = *Phormium tenax*
 - maorien tärkein kuitukasvi ennen eurooppalaisten tuloa >> vaatteet, korit yms
 - villiintynyt melkein kaikkialle
 - mesipitoiset kukat > tui ja kellolintu imevät mettä
 - maorit käyttävät myös muita luonnonkasveja kuiduksi